

ሰንበት ዘሆሳዕና

ሚያዝያ 23 2010 ዓ.ም. (4/01/2018)

“ሆሳዕና ብስም እግዚአብሔር ዝመጽእ ብሩኽ እዩ”

መዝሙር: ወእንዘ ሰሙን በዓለ ፋሲካ ቀርቡ ኦርዳኢሁ...

ንባባት: ፊሊጵ 2:6-11 ፩ጴጥ 4:1-12 ግ.ሐ. 18:12-ፍ ማር 11:1-11።

ምስባክ: ብሩክ ዘይመጽእ ብስመ እግዚአብሔር፤ ባረክናክሙ እምቤተ እግዚአብሔር፤ እግዚአብሔር እግዚእ አስተርአየ ለነ” “እቲ ብስም እግዚአብሔር ዝመጽእ ብሩኽ እዩ፤ ኣብ መቐደስ እግዚአብሔር ኮና ንባርኸኩም አሎና፤ እግዚአብሔር ኅይታ ተገሊጹና እዩ” መዝ. 117:26~27።

መዝሙር: ንብዓል ፋሲካ ሶምን ተሪፍዎ ከሎ ኦርድእቲ ናብቲ አምላኽ ጽድቂ ናብ ደብረ ዘይቲ ናብታ ከተማ እግዚአብሔር እተውርድ ዐቕብ ቀረቡ እሞ ብዙሕ ሕዝቢ አረገውትን ቆልዑትን ጨናፍር ስየ ኂዞም :ኣብ ሰማየ ሰማያት ሆሳዕና” እናበሉ ተቐበልዎ። ንሱ አድጊ

ተወጢሑ ብታሕጓስን ብደስታን ናብ ከተማ ኢየሩሳሌም አተወ፤ ኃይልን ሥልጣንን ይህበም” ይብል።

ሰንበት ዘሆሳዕና ፍሉይ ሰንበት ኣብ ጊዜ ጾም ኣርብዓ እዩ፤ ምኽንያቱ ሶምን ሕምማት ዝጅምረሉ ከምኡ ምስጢረ ትንሣኤ ናይ ኢየሱስ ክርስቶስ ወልደ እግዚአብሔር ዝጅምረሉ ስለ ዝኾነ። ከም ኣደ ፍጻሜ ክንወስዶ ይግባእ “ምስጢረ ትንሣኤ”። እዚ ኸአ ሕምማትን ሞትን ትንሣኤን ከምኡ ዕርገትን ምውራድ መንፈስ ቅዱስ ዘጠቓለለ እዩ። ብሓቂ ክንርእዮ ከሎና እዚ ኹሉ ኣብ ዓርቢ ስቕለት ኣብ መስቀል ተራእዩ እዩ።

ሰንበት ሆሳዕና ኢየሱስ ብዓቢ ዓጀባ ኣብ ከተማ ኢየሩሳሌም ኣብታ ዓባይ ከተማ ነጋውስ ዝአተወሉ ዝዝክር እዩ። “ሆሳዕና ብስም እግዚአብሔር ዝመጽእ ወዲ ዳዊት ብሩኽ እዩ”። ነዚ ሎሚ እውን ኣብ ዕለተ ሆሳዕና ኣብ ቅዳሴ ዘነርጎርዮስ ከምኡ ኣብ ጊዜ ዑደተ ሆሳዕና ንደግሞ። ንኢየሱስ ኣብ ኢየሩሳሌም ምኻድ ግድን እዩ ነሩ ምኽንያቱ ንሱ ንጉሥ ሰማይን ምድርን ስለዝኾነ። ኣብ ኢየሩሳሌም ኣብታ ንጉሣዊት ከተማ ምእታው ነቲ አቐዲሙ ብነብያት ዝተነግረ ምፍጻም እዩ። “ግዝአት መንግስቱ እናዓበየ ክኸይድ እዩ፤ ብዘመን መንግስቱ ድማ ኹሉ ጊዜ ሰላም ኪኸውን እዩ። ኣብ ዝፋን ንጉሥ ዳዊት ኮይኑ ኺገዝእ እዩ። ካብ ሕጂ ንዘለዓለም ብሓቅን ብፍትሕን ኪገዝእ እዩ” (ኢሳ 9:7) ይብል።

ኣብ ቀዳመይቲ ንባብ ካብ መልእኽቲ ጳውሎስ ናብ ሰብ ፊሊጲስቶስ ሕምማትን ውርደትን ኢየሱስ ክርስቶስ ወዲ አምላኽ ብግሉጽ ይንገረና። ኢሳያስ ነብይ ነዚ ኣብቲ ኣብ መዝሙር ዝሰቐ አገልጋሊ ዝብል ይዛረበሉ። ጳውሎስ ከአ ነዚ ኣብ መልእኽቱ ከምዚ እናበለ ይነግረና “ንሱ ብባህርዩ አምላኽ እኳ እንተ ኾነ ነቲ ምስ አምላኽ ዝነበሮ ማዕርነት ‘አይገድፍን’ ኢሉ አይተኸራኸረን። እንተ ኾነ ሰብ ብምዃን መልክዕ ባርያ ብምውሳድ ብገዛእ ፍቓዱ ንርእሱ ድኻ

ገበረ፣ ንርእሱ ትሕት ብምባል ክሳብ ሞት ኣረ እኳ ደኣ ክሳብ ኣብ መስቀል ሙማት ተኣዘዘ” (ፊሊጵ 2:6-8) ይብል። ቅዱስ ጳውሎስ ቀጺሉ “እቲ ኣብ ክርስቶስ ኢየሱስ ዝነበረ ኣተሓሳስባ ኣባኻትኩም ይሃሉ” (ፊሊ 2:5) ይብልና።

እዚ እዩ መለክዒ ፍቕሩ ገነፍሲ ወከፍና “ኣብ መስቀል ሕይወቱ ኣወፍዩ” መግለጺ ፍቕሪ ኣምላኽ ንደቂ ሰብ። ተመራመርቲ ቅዱስ መጽሓፍ ነዚ ክገልጹ እንከለዉ እዚ ሕማማት ኢየሱስ ዝገልጽ ጽሑፍ ካብ መጀመርያ ኣብ ወንጌል ተጻሒፉ እዚ ዝገልጽ ኸኣ ቀዳሞት ክርስትያን ነቲ ናይ ጎይታና ስቓያትን ስቕለትን ቡብሓደ ሓንቲ ከየጉደሉ ይነግሩ ነርም። ማርቆስ ወንጌላዊ ከም ዝሰማዕናዮ ብዛዕባ ልደትን ጊዜ ሓፃንነት ኣይዛረብን፣ ግን ሓደ ሕምሲት ናይ ወንጌሉ ብዙዕባ ሕማማት ይነግር። ንእኡን ካልኦት ጸሓፍቲ ወንጌልን “መስቀል” ማእከል ናይ ኩሉ እዩ።

ንመስቀል ካብ እምነትና ነልግሶ እሞ ሽዑ ነቲ ቀንዲ ነገር እምነት ክነልግስ ኢና።

ኣብ ታሪኽ ሊቀ ጳጳሳት ፋልተን ሺን ዝብሃሉ ከም ዝነገር ሓደ እሞን ሓደ ኣይሁዳዊ ዓንጠረኛ ወርቂ ዓርቲም ኣብ ኑዮርክ ኣመሪካ ብዙሕ ጊዜ ኣብ ድኳኑ ዝበጽሕዎ ዝነበሩ “ብዙሕ መሳቕል ረኺቢ ኣሎኹ ክትርእይዎዶ ትደልዩ” እናበለ ደወለሎም። ኣቡነ ሺን ኣብ ድኳኑ ምስ መጹ ብዙሕ ንኣሸቱ ናይ ብሩር መሳቕል ኣርኣዮም እሞ ካበይድኣ ረኺብካዮ እናበሉ ሓተትዎ። ካብ ካቶሊካውያን ደናግል ኣብዚ መጺኣን ካብ ሕጂ ንድሓር ነዚ መሳቕል ኣይንገብርን ኢና ምኽንያቱ ነዚ መስቀል ዝረኣዩ ምቕራብ ኣብዩና ካብ ዓለም ፈልዩና፣ እሞ ክንደይ ትገዝኣ ኢለናኒ ምስ ሓተታኒ ክገዝኣ ተሰማሚዑ፣ ምስ መዘንክዎ ኸኣ ሰላሳ ቍርጽራጽ ብሩር ኮይንለን። እንታይ እዩ ኣብ ቤተ ክርስትያን ኣብዚ እሞን ኣጸጊሙ ዘሎ እናበለ ሓተቶም። ኣቡነ ሺን ክምልሱ ከለዉ ኣጸጊሙ ዘሎ “ጽልኢ ክርስቶስን መስቀሉን እዩ” በልዎ።

ሊቀ ጳጳሳት ፋልተን ሺን ነዚ ምስ ኣስተንተኑ እዮም ኣብ ሕይወቶም ዓቢ መስካሪ መስቀል ዝኾኑ። ነቲ ዓንጠረኛ ወርቂ ዋጋ ድሕነትና ደም ክርስቶስ ከም ዝኾነ ምስ ገሊጸሉ ኣብ መጨረሻ ነቲ እምነት ተቐቢሉ ኣብኡ ኸኣ መይቱ።

ኣገልጋሊ ኣምላኽ ከድሕነና ኢሉ ንኹሉ መከራ ተቐቢሉ። ሕይወትና ኣብቲ ኣምላኽ ዝደልዮ ክመለስ ሕይወቱ በጃ ሂቡ፣ እሞ እንታይ ኢና እንምሃር ሎሚ ካብ ሕይወት ክርስቶስን ካብዚ ናይ ሎሚ ንባባትን። እቲ ቀንድን ኣድላይን ነገር ኣብ ሕይወት ክንዕወት ንደሊ እንተ ኾና ዓቢ ትዕግስትን ትሕትናን የድሊ ምኽንያቱ እቶም ክሳብ መወዳእታ ዝዕገሱን ዝጽመሙን እዮም ዝዕወቱ። ኣብ እምነትና እንተ ጸናዕና ጥራሕ እዩ ኣምላኽና ዝሕግዘና ሽዑ እምነትና ከየጥፋእና ክነብር ኢና።

ኣብ ወንጌል ማርቆስ ከም እንረኽቦ ብዓል ሆሣዕና ዝተፈላለዩ ምልክታት ትርጉምን ዘልኦ ዝሓዘ እዩ። ሓደ ካብቲ ዝዓበየ ስየ ሆሣዕና፣ ኣድጊ፣ ህዝቢ ወዘተ። ሆሣዕና ንግሥነት ክርስቶስን ሰላማዊ ግዝኣቱን የመልክት፣ ኣድጊ ናይ ክርስቶስ ንጉሥ ትሕትና ይነግር። ንሱ ወላ እኳ ንጉሥ ይኹን ካብ ኩሎም እንሰሳታት ዝሓመቑትን ዝደኸመትን መሪጹ ኣብኣ ተጻዒኑ ኣብ ከተማ ኣትዩ። እዚ ነዚ ኣብ ዓለምና እንርእዩ ተጻዩ እዩ፣ መራሕቲ ሃገራት ዝግበረሎም ተቕባልን ዝጥቀሙሉ መጻዕዳዎን ኩሉ መነባብርኦም ክንርኢ ከሎና ዘገርም እዩ። ህዝቦም ብጥመት ሓለንጊ እናተገርፈ ከምኡ እናተዋረደ ንሶም ኣብ ምቕትን ጣዕሚ ርእሶምን ጥራሕ ይነብሩ። ክርስቶስ ነዚ ኣገባብ ክጥቀም እንከሎ ትሕትና ጥራሕ ኣይኮነን ምሂሩ ምስ ድኻታትን ድኹማትን ዘልኦ ሓድነት እውን ገሊጹ እዩ። ሰብ ኢየሩሳሌም ነቲ ዝገብረሎም ርእዮም ክኸቅበልዎ ወጺኦም።

ናይ ሎሚ ዑደትናን ብዓልናን ብኸልተ መኸንያት እዩ። ፩ያ ንክርስቶስ ንጉሥ ኣብታ ንጉሳዊት ከተማኡ ክኣቱ እንከሎ ክነኸብር ምእንቲ። በዚ ምኸንያት ኢና “ነቲ ብስም ኣምላኽ ዝመጽእ ወዲ ዳዊት ሆሣዕና ሆሣዕና” እናበልና እንዝምር። ፪ይ ምኸንያት ብዓልና ምስ ክርስቶስ ኮና ነቲ ዝኸበደ ጉዕዞ ድሕነት ዘምጽአልና ተሳትፎና ክንገልጽ። ስለዚ ሎሚ እውን ሆሣዕና እናበልና ክንዝምር እንከሎና ኣምላኽ ክሳብ መጨረሻ እሙናት ኮና እንጉዳዘሎ ጸጋ ክዕድለና ክንልምኖ ኣሎና። እቲ ዘሕዝን መብዝሕትኦም ካብቶም ሆሣዕና እናበሉ ዝዝምሩ ድሕሪ ሓጺር ጊዜ ኣብ ዕለተ ዓርቢ ስቕለት “ስቕሎ ስቕሎ” እናበሉ ይጭርሑ ነሮም።

እዚ ፍሉይ ፍጻሜ መብዝሕትኦ ጊዜ ከመይ ኢልና ኣብ ዕለታዊ ሕይወትና ከም እንነብር እዩ ዝገልጽ። ሎሚ ምስ ክርስቶስ ኢና ጽባሕ ግን ኣንጻሩ፣ ክርስቶስ ምስ ጸበበና ምስ ተሸገርና ዓርክና እዩ፣ ምስ ጠዓመና ኩሉ ከም እንደልዩ ምስ ከደልና ግን ኣየድልየናን እዩ። ኣብ መንጎና ዘሎ ርክብ እውን ብኸምዚ ክርኣ ይክኣል ማለት ክንጽገም እንከሎና ሰብ የድልየና ኩሉ ምስ ጥዓመና ግን ሰብ ኣየድልየናን እዩ። ሎሚ ኣዕሩኽ ኢና ጽባሕ ግን ተጻላእቲ።

ካብ ክርስቶስ ትሕትናን ትዕግስትን ምስተመሃርና ጥራሕ ኢና ጽቡቕ ክንገብር እንኸእል። ዝበለጸ ክንገብር እንኸእል ነቲ ኩሉ ጽቡቕ ዘበለ ከምቲ ክርስቶስ ንነፍስወከፍና ኣብዚ ሶምን ዝገበረልና ንሕና እውን ነሕዋትና ከምኡ ገርና ክነወፊ ምስከኣልና ጥራሕ እዩ። ስለዚ ኣምላኽ ምስኡን ምስከማና ዝበሉ ሰባትን ጽኑዓትን እሙናትን ክገብረና ጸግኡ ክዕድለና ንለምኖ። ሎሚ ከምቲ ምስ ክርስቶስ ዘሎና ሓድነት እንገልጽ ዘሎና ኣብ ነነድሕድና ዘሎና ፍቕርን ሓድነትን ክንገልጽ ኣሎና። እዚ ኸኣ ኣብ ካልኣት እቲ ትሑት ንጉሥ ክርስቶስን እቲ ዝሳቕ ኣገልጋሊ ኣምላኽ ክርስቶስ ስለ ዘሎ እዩ። እዚ ኸኣ እዩ ብዝበለጸን ኣብ ግብርን ምስ ክርስቶስ ዘሎና ሓድነት ዝገልጽ።

ኣብ ክርስትናና ብዙሕ ምልክታት ንጥቀም እቲ ዝበለጸን ዝዓበየን ምልክት መስቀል እዩ። ኣብ ኩሉ መስቀል ኣሎ ኣብ ክሳድና ኣብ ቤትና ኣብ ኣብያተ ክርስትያናትና ኣብ ከተማታትና ምልክት መስቀል ፍሉይ ምልክትና እዩ። ቨትናማዊ ኣቡን ንወን ቫን ቱዋን ዝተባህሉ ብቅዱስ ዮሐንስ ጳውሎስ ዳግማዊ ድሕሪ 13 ዓመት ብርቱዕ ማእሰርት ካብ ማእሰርቲ ኮሚኒስት ምስ ወጽኡ ኣብ ሓደ ሱባኣ ኣብ ዝተዛረብዎ ብዛዕባ መስቀል ከምዚ ኢሎም፡ “ኣብ መስቀል ጠምት እም ኩሉ እቲ ዘጸግመካ ዘጥቅዓካ ፈተናታት መልሲ ክትረኽበሉ ኢኻ”። ኣብዚ ብዙሓት ከምኡም ዝበለዎ እዮም ዝገልጹ ዘለዉ። ዕምቆት እምነትና ክንርዳእ ኣብ ትሕቲ መስቀል ቆምና ነቲ ኣብኡ ዝተሰቕለ ነስተንትን። እቲ ዝዓበየ ትምህርቲ ኣብ ትሕቲ መስቀል እዩ ተሞሂቡ።

እዚ ሎሚ ብዓጀባ ከም ንጉሥ ኣብ ከተማ ዝኣቱ ዘሎ ክርስቶስ ኣብ ዕለተ ዓርቢ ንኹሉ መክራ ክሕደትን ውርደትን ተቐቢሉ ኣብ መስቀል ክስቕል ክንዝክሮ ኢና። ካብ ሎሚ ጀሚርና ምስኡ ክንጉዳዝ ነቲ ንሱ ዘርኣየና ፍቕሪ ኣብ ኣሕዋትናን ሰባትን ክነርእዩ ልብና ንኸፈት።

“ብስም ኣምላኽ ዝመጽእ ብሩኽ እዩ” እናበልና ኣብ ልብና ኣብ ሕይወትናን ኣብ ነፍስወከፍ ገዛን ሕይወትን ንቀበሎ። ሓንትስ ልብና ንኸፈተሉ እምበር ንኹሉ ክቕይረልና እዩ። እም ሎሚ ንኢየሱስ ክንቅበል ካብቲ ከይንቐርብ ፈልዩና ዘሎ ወጺእና ኣብኡ ገጽና ብንስሓ ኃጢአትና ተሰኒና እነኹ ክቕበለካ መጺኦ ኣሎኹ ንበሎ።

ኣብ ቅድስና ርእሰናን ሰላም ዘውርድ ቅዱስ ሶምን ሕማማት ይግበረልና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ